

LJUDJE

Zdravnik, ki je nekdaj tihotapil

Tržičana **Iztoka Tomazina** poznajo v domačem kraju, po Sloveniji in svetu. Priznani zdravnik in **alpinist** že dolgo vodi tržiški zdravstveni dom. Pred kratkim je izšla knjiga, v kateri izdaja, kako je včasih svoje **alpinistične** podvige kombiniral s tihotapljenjem dobrin za osebne in družinske potrebe.

✦ Petra Mlakar

Tržič. Da bi priznani zdravnik, **alpinist** in vsestranski športnik povsem odprto govoril o tihotapljenju, ni prav pogosto. Direktor tržiškega zdravstvenega doma in **alpinist** **Iztok Tomazin** pa je o svojih tihotapskih prigodah celo napisal knjigo z naslovom **Na meji**. »Brez skrbi, pozanimal sem se pri pravnikih, ali mi zapisane in izdane prigode lahko kakor koli škodujejo, pa so me pomirili, da jugoslovansko pravo že dolgo ne velja več,« nam je pojasnil. Dodal je, da je knjigo v mislih pisal že desetletja, vendar brez misli na objavo.

Ni se dal omejevati oblastem

»Na osebni ravni je šlo predvsem za vznemirljiv preplet gorniškega avanturizma mladega **alpinista**, za kljubovanje zakonskim in drugim omejitvam ter državnemu represivnemu aparatu, za kršenje vsiljenih meddržavnih meja in nevarno, a izpolnjujoče raziskovanje in preseganje osebnih meja in omejitev,« je dejal ob izidu knjige. Po njegovem mnenju namreč z zgodovinskega vidika lahko med tihotapstvom in gorništvom najdemo več vzporednic, saj so bili tihotapci poleg divjih lovcev marsikje najboljši poznavalci gora.

V nekdanji Jugoslaviji je skorajda na pragu Tomazinovega doma na severu po vrhovih Karavank potekala dobro nadzorovana in zastražena meja z Avstrijo. Zase naš sogo-

vornik pravi, da je bil navzven zgladen državljan, najprej vzoren srednješolec in pozneje uspešen študent medicine, zadnja leta pred razpadom Jugoslavije pa že mladi zdravnik. »Če si navdušen **alpinist** in poteka zaprta in zastražena državna meja po vrhovih tvojih dragih gora, je motivacija za ilegalno prehajanje meje še večja, posebej če so na prepovedani strani teh gora še neraziskane in nepreplezane stene ter grebeni, ki ponujajo nove možnosti za vzpone in doživetja. Če lahko združiš koristno s prijetnim, torej večšine in veselje **alpinista** pri bivanju v gorah z materialno in drugo koristjo 'prešvercanih' stvari in dodatnim veseljem, da se vsaj v nekaterih stvareh ne daš omejevati oblastem, še toliko bolje. Tako je bilo od začetka do konca moje mejaške 'kariere', ki se je v domovini končala po slovenski osamosvojitvi, nadaljevala pa se je v najvišjih gorah sveta,« je opisal.

Prva pretihotapljena pridobitev: velik računalniški zaslon

Prigode si je zapisoval tudi v svoj dnevnik. »Vsekakor pa je treba poudariti, da nikoli ni šlo za organizirano tihotapstvo s pridobitnimi nameni, ki je ne glede na čas moralno sporno. Dobrene sem čez mejo tihotapil zgolj za osebne in družinske potrebe. Mnoge stvari so bile pravzaprav v podporo mojim dejavnostim, ki so bile tudi za takratno državo pozitivne. Nenezadnje sem bil član državne **alpinistične** reprezentance, himalajskih odprav, ki so zastopale Jugoslavijo, bil sem državni prvak v zmarjarstvu...« našteva. Vprašanju, kaj je bila prva stvar, ki jo je ilegalno prinesel iz sosednje Avstrije, se nismo mogli izogniti. A Tomazin nam je pojasnil, da se dogodka ne spominja natančno, prav tako pa podrobnejšega opisa ni našel v svojem dnevniku. Pravi, da je šlo verjetno za računalniški zaslon v velikosti nekdanjih televizorjev. Spo-

minja se njegove velikosti, zaradi katere je bil zimski podvig čez mejo še večji izziv.

Zadnje omejitve zaradi epidemije ga samo teoretično spominjajo na razmere, v katerih je dobrine tihotapil čez državno mejo. Med prepovedjo prehajanja občin mu pravil ni bilo treba kršiti. »Imam namreč srečo, da živim v eni najlepših in za moje priljubljene dejavnosti, kot so plezanje, kolesarjenje, skakanje s padalom..., najboljših občin v Sloveniji, saj vse lahko počnem znotraj njenih meja,« nam je zaupal. Vodenje zdravstvenega doma med hitro spreminjajočimi se pravili in ukrepi mu sicer vzame veliko časa in energije, a omenjene dejavnosti so zanj obvezna sprostitev. Razmah pohodništva pri nas podpira in tovrstne dejavnosti priporoča tudi svojim bolnikom. Zahvaljujoč svojemu izvrstnemu poznavanju gora pa zna tudi v teh razmerah najti manj obljudene poti in vrhove, na katerih neizmerno uživa. ✕

Več kot pet tisoč vzponov

Iztok Tomazin je zdravnik, gorski in letalski reševalec, **alpinist**, himalajec, letalec, pisatelj, publicist in predavatelj. Rodil se je leta 1960 v Kranju, živi pa v Križah pri Tržiču. V 47 letih je opravil več kot pet tisoč **alpinističnih** vzponov in smučarskih spustov, med njimi številne vrhunske dosežke od domačih gora do Himalaje. Štiri desetletja je navdušen prosti letalec z izjemnimi dosežki in doživetji, v zadnjem desetletju predvsem jadralni padalec in BA-SE-skakalec. Vzporedno je uresničeval mladostno pisateljsko željo – napisal je več sto medicinskih in leposlovnih člankov ter osem knjig, med njimi pesniško zbirko *Iskanje Šambale*, za katero je predgovor napisal legendarni tibetanski voditelj dalajlama.

Knjiga **Na meji** Iztoka Tomazina je opremljena tudi s fotografijami z njegovih tihotapsko-gorniških podvigov. Takole je leta 1981 Tomazin nosil zmaja na Veliki vrh v Košuti. [📷 osebni arhiv](#)